

מתעוררים הרחמים, כִּף גַם לְמַעַל מִתְעוֹרֵר שׁוֹפֵר אַחַר עֲלִיּוֹן וּמוֹצֵיא קוֹל שֶׁהוּא רַחֲמִים, וּמִתְעַרְבִּים קוֹל בְּקוֹל, רַחֲמִים בְּרַחֲמִים, וּבִהֲתְעוֹרְרוֹת שֶׁל לְמִטָּה מִתְעוֹרֵר כִּף גַם לְמַעַל.

וְאִם תֹּאמַר, אֵיךְ יִכּוֹל קוֹל שֶׁל לְמִטָּה אוֹ הֲתְעוֹרְרוֹת שֶׁל לְמִטָּה לְהִתְעוֹרֵר - כִּמוֹ כֵּן? בֵּא וּרְאֵה, עוֹלָם הַתַּחְתּוֹן עוֹמֵד לְקַבֵּל תְּמִיד, וְהוּא נִקְרָא אֲבָן טוֹבָה, וְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן לֹא נוֹתֵן לוֹ, אֲלֵא כִּמוֹ שֶׁהוּא עוֹמֵד. אִם הוּא קִיֵּם בְּהֶאֱרַת פְּנִים מִלְמַטָּה, כִּמוֹ כֵּן מְאִירִים לוֹ מִלְמַעַל. וְאִם הוּא עוֹמֵד בְּעֶצְבוֹת, נוֹתְנִים לוֹ דִּין כְּנִגְדּוֹ.

כִּמוֹ זֶה, (תהלים ק) עֲבַדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה. שְׂמֵחָה שֶׁל בֶּן אָדָם מוֹשֵׁף לְעִצְמוֹ שְׂמֵחָה אַחֲרַת עֲלִיּוֹנָה. כִּף גַם זֶה הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן - כִּמוֹ שֶׁהִיא מִתְעוֹרֶרֶת, כִּף מוֹשֵׁף מִלְמַעַל. מִשׁוֹם כִּף מְקַדִּימִים יִשְׂרָאֵל וּמְעוֹרְרִים בְּשׁוֹפֵר קוֹל שֶׁהוּא (סוד של רחמים) כְּלוֹל בְּאֵשׁ וּמִים וְרוּחַ, וְנִעֲשֶׂה אֶחָד, וְעוֹלָה לְמַעַל, וּמִכָּה בְּאֲבָן הַטּוֹבָה הַזֶּה, וְנִצְבַּע בְּגוֹנִים אֵלָיו שֶׁל הַקּוֹל הַזֶּה, וְאֵז כִּמוֹ שֶׁמִּתְרָאֶה, כִּף מוֹשֵׁף מִלְמַעַל.

וְכִיּוֹן שֶׁנִּתְקַנְתָּ בְּקוֹל זֶה, רַחֲמִים יוֹצֵאִים מִלְמַעַל וְשׁוֹרִים עֲלֶיהָ, וְנִכְלָלֶת בְּרַחֲמִים מִלְמַטָּה וּמִלְמַעַל. וְאֵז מִתְעַרְבֵב הַצַּד הָאֲחֵר, (מסתכל ורואה בהארת הפנים) וְנִחְלַשׁ כַּחוֹ וְלֹא יִכּוֹל לְקַטְרֵג. וְהָאֲבָן הַטּוֹבָה הַזֶּה קִיֵּמַת בְּהֶאֱרַת הַפְּנִים מִכָּל הַצְּדָדִים - בְּהֶאֱרַח שֶׁל לְמִטָּה וּבְהֶאֱרַח שֶׁל לְמַעַל.

כִּתִּי עוֹמֵדֵת בְּהֶאֱרַח שֶׁל לְמַעַל? הִיא אוֹמֵר בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים. וְכִיּוֹם הַכַּפּוּרִים מְאִירָה הָאֲבָן הַטּוֹבָה הַהִיא בְּאוֹר שֶׁל לְמַעַל מִתּוֹךְ הָאוֹר שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, (ומתערבב

דְּאִיהוּ רַחֲמֵי, וְאַתְּעָרְעוּ קָלָא בְּקָלָא, רַחֲמֵי בְּרַחֲמֵי, וּבְאַתְּעָרוּתָא דְלִתְתָּא, אַתְּעָר הָכִי נְמִי לְעִילָא.

וְאִי תִימָא, הֵיךְ יִכּוֹל קָלָא דְלִתְתָּא, אוֹ אַתְּעָרוּתָא דְלִתְתָּא לְאַתְּעָרָא, הָכִי נְמִי. תָּא חֲזִי, עֲלֵמָא תַתָּאָה, קִיֵּמָא לְקַבְּלָא תְדִיר, וְהוּא אִקְרִי אֲבָן טָבָא. וְעֲלֵמָא עֲלָאָה לָא יְהִיב לֵיה, אֲלָא כְּגוֹוֹנָא דְאִיהוּ קִיֵּמָא. אִי אִיהוּ קִיֵּמָא בְּנִהִירוֹ דְאַנְפִּין מִתְתָּא, כְּדִין הָכִי נְהִרִין לֵיה מְלַעֲיָלָא. וְאִי אִיהוּ קִיֵּמָא בְּעִצְבוֹ, יְהִיבִין לֵיה דִּינָא בְּקַבְּלֵיה.

בְּגוֹוֹנָא דָּא, (תהלים ק) עֲבַדוּ אֶת יי' בְּשִׂמְחָה. חֲדוּה דְבַר נֶשׁ, מְשִׁיךְ לְגַבִּיָּה חֲדוּה אַחֲרָא עֲלָאָה. הָכִי נְמִי הָאִי עֲלֵמָא תַתָּאָה, כְּגוֹוֹנָא דְאִיהִי אַתְּעָטְרַת, הָכִי אִמְשִׁיךְ מְלַעֲיָלָא. בְּגִין כִּף מְקַדְמֵי יִשְׂרָאֵל, וְאַתְּעָרִי בְּשׁוֹפֵר קָלָא דְאִיהוּ (הוא רחמי) כְּלוֹל בְּאֵשׁ וּמִיָּא וְרוּחָא, וְאַתְּעָבִיד חַד, וְסִלְקָא לְעִילָא, וּבִטְשׁ בְּהָאִי אֲבָן טָבָא, וְאַצְטַבַּע בְּאִינוֹן גּוֹוֹנִין דְהָאִי קָלָא, וּכְדִין כְּמָה דְאַתְּחִזִּיאַת, הָכִי מְשִׁיךְ מְלַעֲיָלָא.

וְכִיּוֹן דְאַתְּקַנַּת בְּהָאִי קָלָא. רַחֲמֵי נִפְקִי מְלַעֲיָלָא, וְשִׁרְיִין עֲלָה, וְאַתְּפִלִּילָא בְּרַחֲמֵי, מִתְתָּא וּמְלַעֲיָלָא. וּכְדִין אַתְּעָרְבֵב סְטָרָא אַחֲרָא. (אסתכל ורחמי בנהירו דאנפין) וְאַתְּחַלֵּשׁ תְּקִפְיָה, וְלֹא יִכּוֹל לְקַטְרֵגָא. וְהָאִי אֲבָן טָבָא, קִיֵּמָא בְּנִהִירוֹ דְאַנְפִּין, מִכָּל סְטָרִין, בְּנִהִירוֹ דְלִתְתָּא, וּבְנִהִירוֹ דְלְעִילָא.

אִימְרֵי קִיֵּמָא בְּנִהִירוֹ דְלְעִילָא, הוּי אוֹמֵר בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי. וּבְיוֹמָא דְכַפּוּרֵי אַתְּנִהִיר הֵהוּא אֲבָן טָבָא, בְּנִהִירוֹ דְלְעִילָא, מִגּוֹ נְהִירוֹ דְעֲלֵמָא דְאַתִּי, (ואתערבב ההוא דלסטורא) וּכְדִין מִתְקַנֵּין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא חַד שְׁעִיר,

המקסרג (ההוא), ואז מתקנים ישראל למטה שעיר אחד, ושולחים למדבר הנה החוק שהוא שולט עליו.

והצד האחר ההוא הוא נקדה אמצעית של העולם החרב, משום שכל חרבה ושממה (הוא ממנו, מהצד האחר ההוא השולט) ממנו, הצד האחר ההוא שולט עליו, ונקדה האמצעית של כל הישוב, צד הקדשה הוא. ועל זה עומדת ירושלים באמצע כל הישוב של העולם.

בשתי נקודות נבדלת מלכות שמים, צד הקדשה - אחת שלה, ואחת של העולם הבא. נקדה עליונה נעלמת, ועל זה נקמת בשתי נקודות. נקדה שלה עומדת תחתיה, ירושלים, אמצע של כל הישוב. נקדה שלוקחת מאמא עליונה וסתומה, היא גן עדן של הארץ, שעומדת באמצע של כל העולם לכל הצדדים, של החרבה והישוב וכל צדדי העולם.

ועל זה באמצע גן עדן עומדת נקדה אחת עליונה נעלמת וסתומה שלא נודעת. ועמוד אחד נעוץ מלמטה למעלה תוף הנקדה היא, ומשם נובעים מים שנפרדים לארבעת צדדי העולם. נמצאו שלש נקודות בעולם שעומדות זו על זו, כדגמת שלש נקודות של התורה.

בא וראה, השעיר ההוא ששולחים ישראל לעזאזל למדבר ההוא, כדי לתת חלק לצד האחר ההוא להתעסק אתו. ואם תאמר, שני שעירים למה כאן? אחד לה, ואחד לצד האחר ההוא. ניחא השעיר ההוא של הצד האחר, אף לה מדוע?

אלא, למלך שהיה פועם על בנו, קרא לשוטר, זה שעושה דין בבני אדם תמיד, כדי שיתכונן לעשות

ומשדרין להאי מדברא תקיפא, דאיהו שלטא עליה.

וההוא סטרא אחרא, איהו נקודה אמצעיתא דחריבו דעלמא, בגין דכל חריבו ושמוין (ס"א מניה, הוא מההוא סטרא אחרא רשליט) מניה, ההוא סטרא אחרא שליט עליה. ונקודה אמצעיתא דכל ישובא, סטרא דקדושה איהו, ועל דא, קיימא ירושלים באמצעיתא דכל ישובא דעלמא.

בתרין נקודין אתפרשת מלכו שמיא, סטרא דקדושא, חד דילה, וחד דעלמא דאתי, נקודה עלאה טמיראה, ועל דא קיימא בתרין נקודין: נקודה דילה קיימא תחותה, ירושלים, אמצעיתא דכל ישובא. נקודא דנטלא מאימא עלאה טמירא, איהו גן עדן דארעא, דקיימא באמצעיתא דכל עלמא, לכל סטרין, דחריבו וישובא, וכל סטרין דעלמא.

ועל דא, באמצעיתא דגן עדן, קיימא נקודה חדא עלאה טמירא וגניזא, דלא ידיע. וחד עמודא, נעיין מתתא לעילא, גו ההיא נקודה, ומתמן נבעי מיא, דאתפרישו לארבע סטרי עלמא. אשתכחו תלת נקודין בעלמא, דקיימאן דא על דא, פגוונא דתלת נקודין דאורייתא.

תא חזי, ההוא שעיר דמשדרין ישראל לעזאזל, לההוא מדברא, בגין למיהב חולקא לההוא סטרא אחרא, לאתעסקא בהדיה. ואי תימא, תרין שעירין אמאי הכא, חד לני' וחד לההוא סטרא אחרא. תינח ההוא שעיר דסטרא אחרא. לני' אמאי.

אלא למלכא דהוה ארגיז על בריה, קרא לסנטירא, ההוא דעביד דינא בבני נשא תדיר, בגין דיזדמן למעבד דינא בכריה.